

Zwaar verhaal ontroerend mooi verbeeld

JEUGDTHEATER

Familievoorstelling (vanaf 10 jaar)
'Amerika, America', door Speeltheater
Holland en Calefax Rietkwintet.

Bijgewoond: **premiere 14/11, De Krakeling, Amsterdam.** Nog te zien: **25 en 26/11, Haarlem; 16 en 19/12, Edam; 9 en 10/01, Zaandam; 15 en 16/01, Hoorn; 22/01, Utrecht; 5, 6 en 7/02, Alkmaar; 12/02, Edam; 13/02, Den Haag; 21/02, Ilmuiden; 27/02, Amsterdam.**

Volledige speellijst: www.speeltheater.nl

Het is niet niks wat jonge bezoekers voorgeschiedt krijgen in de nieuwe voorstelling van Speeltheater Holland, dit keer samen met het Calefax Rietkwintet.

In 'Amerika, America' gaat het over de schrijnende armoe in de eerste helft van de 20e eeuw en de onderdrukking van de arbeiders, over emigratie op zoek naar iets wat er toch niet blijkt te zijn, over de stuitende wijze waarop ouderen vaak als kleine kinderen behandeld worden én over incest.

Dat vraagt wel een beetje veel van het inlevingsvermogen van tienjarigen. Maar de vorm waarin de voorstelling gegoten is, maakt veel, zo niet alles goed. In een volmaakte eenheid van acteurs, poppen, filmbeelden en

niet te vergeten schitterende muziek weten de makers hun publiek volledig te overtuigen.

Hoofdpersoon is Johnny. Hij kwijnt weg in een bejaardenhuis in Michigan, met alleen nog een koffer vol foto's en herinneringen. De manager 'activiteiten en entertainment' probeert hem te overtuigen dat dit alles heel leuk is om tot een 'scrapbook' te verwerken en draagt met niet kapot te krijgen enthousiasme lijm en schaar aan. Maar Johnny wil niet scrappen, Johnny wil in het reine komen met zijn verleden.

Als de nieuwe bewoonster Mary dezelfde blijkt te zijn als de Marie uit zijn jeugd op wie hij ooit heimelijk verliefd was, raken zijn gedachten in een stroomversnelling. Was Marie schuldig aan de dood van zijn broer Jan, destijds in 1923? En heeft zij de koffer met geld gestolen die het gezin in Amerika aan een beter leven had moeten helpen? Maar ook Marie blijkt haar geheimen te hebben.

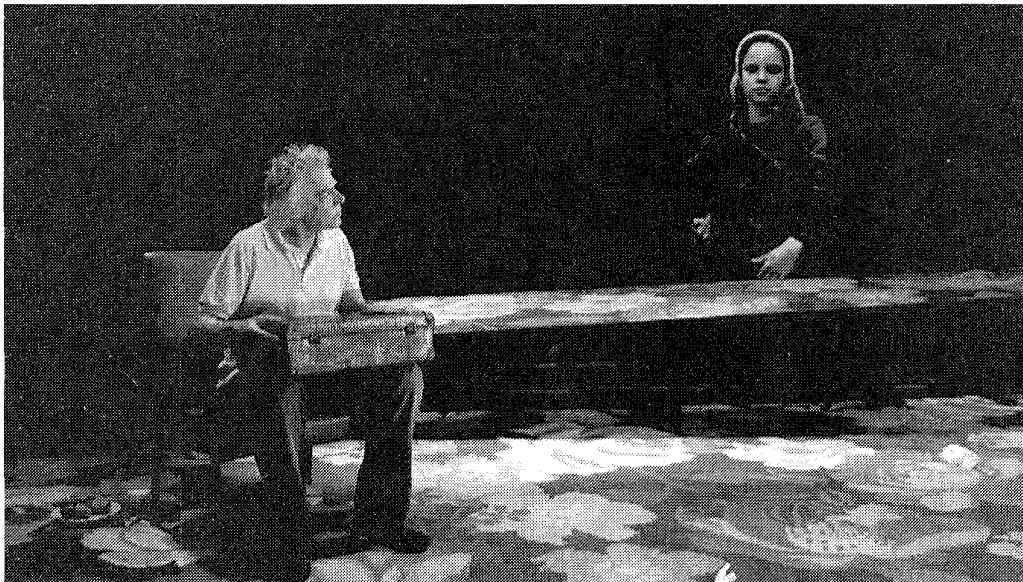
Het verhaal wordt op drie niveaus verteld. Enerzijds zijn er de acteurs, die stuk voor stuk schitterende karakters neerzetten. Koos Elfering als Johnny en Ilja Tammen als Mary dragen op indrukwekkende wijze het stuk, maar krijgen mooi weerwerk van een heerlijk pinnige

Desiree Snackey als de activiteitenmanager en een ontroerende Wouter van Oord als broer Jan. Daartussendoor bewegen zich de manskrote poppen in authentiek ogende kleding: de kleine Johnny die toen nog Berend heette en zijn moeder, de jonge Marie en haar vader de strenge dominee. En op de achtergrond zijn er de melancholieke filmbeelden: een schommelende Marie, kinderen die door het gras rennen of liggen aan een beekje.

Bindende factor is het Calefax Rietkwintet. Met hun muziek, eigen composities waarin tal van bekende muziekfragmenten verweven zijn (nooit geweten dat het liedje van Berend Botje zo wonderschoon kon klinken), vormen zij de rode draad, maar zorgen tevens voor de broodnodige luchtigheid zo nu en dan.

De vijf muzikanten vervullen de rol van vijf oude dametjes die Johnny in het bejaardenhuis gezelschap houden en zij blijken in die hoedanigheid over het nodige acteertalent te beschikken. Mooie voorstelling die kinderen eigenlijk samen met hun opa of oma moeten gaan zien. Want bij heel veel ouderen zal dit stuk veel herkenning oproepen.

SONJA DE JONG

De oude Johnny (Koos Elfering) ziet in gedachten Marie uit zijn jeugd terug.

FOTO GEERT SNOEIJER

